

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Innovasjon Norge
Postboks 448 Sentrum
0104 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/1684-2

23. desember 2020

STATSBUDSJETTET 2021 – OPPDRAGSBREV TIL INNOVASJON NORGE

Innhold

1. Oversikt over bevilgninger stilt til disposisjon for 2021	1
2. Mål for Innovasjon Norge	3
3. Departementets prioriteringer for 2021	4
4. Nærmere om de enkelte postene og ordningene	5
5. Administrative fellesføringer fra departementene	18
6. Departementsspesifikke administrative føringer	22

1. Oversikt over bevilgninger stilt til disposisjon for 2021

Nærings- og fiskeridepartementet viser til budsjettforslag for 2021 i Prop 1 S (2020-2021), tilleggsnummer Prop 1 S (Tillegg 1 til budsjettforslaget), Innst 8 S (2020-2021), og Stortingets budsjettvedtak av 19. desember 2020. Departementet meddeler med dette de mål, prioriteringer og resultatkrav som gjelder for departementets oppdrag til Innovasjon Norge i 2021.

Brevet gir også enkelte føringer og spesifiserer konkrete oppdrag med leveranse dette året. Vedlagte rapporteringskalender gir en oversikt over tidspunkt for rapporteringer og hva de skal inneholde.

Postadresse
Postboks 8090 Dep
0032 Oslo
postmottak@nfd.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 8
www.nfd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
912 660 680

Avdeling
Forsknings- og
innovasjonsavdelingen

Saksbehandler
Mette Hjermann
22 24 66 09

For 2021 er bevilgningene til Innovasjon Norge over Nærings- og fiskeridepartementets budsjett fordelt som følger (beløp i 1 000 kroner):

(i 1000 kr)

Kap 900	Nærings- og fiskeridepartementet	Beløp
Post 21	Spesielle driftsutgifter (gjelder EXPO 2020, som er utsatt til 2021)	3 330
Post 82 (ny)	Midlertidig støtteordning for publikumsåpne arrangementer	350 000
Sum kap. 900		

Kap 2421	Innovasjon Norge, tilskuddsposter	Beløp
Post 50	Innovasjon – prosjekter, fond	852 500
Post 70	Basiskostnader	172 300
Post 71	Innovative næringsmiljøer, <i>kan overføres</i>	119 400
Post 72	Innovasjonskontrakter, <i>kan overføres</i>	325 500
Post 74	Reiseliv, profilering og kompetanse, <i>kan overføres</i>	473 700
Post 75	Grønn plattform, <i>kan nyttes under post 50, 71, 72 og 76</i>	102 500
Post 76	Miljøteknologi, <i>kan overføres</i>	577 800
Post 78	Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond	3 500
Post 79	Tilskuddsordning for kondemnering for skip	146 500
Post 80	Næringstiltak Svalbard	2 050
Sum kap. 2421, Tilskuddsposter		2 775 750

Kap 2421	Innovasjon Norge, 90-poster	Beløp
Post 90	Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, <i>overslagsbevilgning</i>	66 700 000
Sum kap. 2421, 90-poster		66 700 000

Kap. 5325	Innovasjon Norge	Beløp
Post 50	Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning	5 000
Post 70	Låneprovisjoner	70 000
Post 90	Avdrag på utestående fordringer	65 700 000
Sum kap. 5325		66 775 000

Kap 5625	Renter og utbytte fra Innovasjon Norge	Beløp
Post 80	Renter på lån fra statskassen	95 000
Post 81	Rentemargin, innovasjonslåneordningen	21 000
Post 85	Utbytte, lavrisikolåneordningen	100 000
Sum kap. 5625		216 000

Tilsagnsfullmakter for 2021 i henhold til romertallsvedtak VI	Beløp
Kap. 2421 post 72 Innovasjonskontrakter	400 000
Kap. 2421 post 76 Miljøteknologi	750 000

Låne- og garantifullmakter

Låne- og garantirammer for 2021	Beløp
Landsdekkende innovasjonslån , herav 600 000 til låneordning for skip i nærskipfart og fiskefartøy (i henhold til romertallsvedtak X)	2 600 000
Lavrisikolåneordningen (i henhold til romertallsvedtak X)	2 500 000
Landsdekkende garantier (i henhold til romertallsvedtak VII)	160 000

Administrasjons- og gjennomføringskostnader og basiskostnader

For alle som tillegger Innovasjon Norge oppdrag, gjelder prinsippet om at det er den enkelte oppdragsgiver som skal dekke alle administrasjons- og gjennomføringskostnader utover basiskostnadene for sine oppdrag, med unntak for aktiviteter som skal være selvfinansierende. Disse kostnadene skal dekkes innenfor bevilgningen på den aktuelle posten. Innovasjon Norges basiskostnader dekkes av bevilgningen over Nærings- og fiskeri-departementets budsjett, kap. 2421, post 70. Selskapets låne-, garanti- og fondsordninger skal hver for seg være selvfinansierende og dekke sine totale administrasjons- og gjennomføringskostnader.

2. Mål for Innovasjon Norge

Målstrukturen til Innovasjon Norge er felles for alle selskapets oppdragsgivere. Målstrukturen skal ligge til grunn for alle oppdrag som gis selskapet, og er overordnet øvrige føringer og styringssignaler. Dette gjelder også føringer i ulike oppdrag knyttet til satsinger på særskilte sektorer og målgrupper.

Formål og mål
<p>Formål: Innovasjon Norge skal være statens og fylkeskommunenes virkemiddel for å realisere verdiskapende næringsutvikling i hele landet.</p> <p>Hovedmål: Innovasjon Norge skal utløse bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsom næringsutvikling, og utløse regionenes næringsmessige muligheter.</p> <p>Delmål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Flere gode gründere 2. Flere vekstkraftige bedrifter 3. Flere innovative næringsmiljøer

3. Departementets prioriteringer for 2021

Innovasjon Norge spiller en viktig rolle i utvikling og omstilling av norsk økonomi. Selskapet skal øke næringslivets samlede verdiskaping gjennom å stimulere til flere gode gründere og bidra til at Norge får stadig flere vekstkraftige bedrifter og sterkere innovative næringsmiljøer. Tiltak for å stimulere til vekst gjennom eksport og internasjonalisering er en viktig del av Innovasjon Norges innsats.

Innenfor sine ordinære oppdrag og ordninger skal Innovasjon Norge prioritere aktiviteter som gir størst mulig effekt for næringslivet, og fortsette arbeidet med å bedre dokumentasjonen av dette. Alle bransjer og sektorer skal ha lik mulighet til å nå opp i konkurransen om midlene så lenge prosjektene er innenfor de enkelte ordningenes formål. I vurderingen av enkeltprosjekter skal bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomhet være det grunnleggende kriteriet. I tilfeller der to prosjekter er like gode, skal prosjektet med mest positive effekter på samfunn og miljø prioriteres. Åpne programmer med stor konkurranse om midlene skal bidra til at de beste prosjektene får finansiering, og at arbeidskraften går til de mest produktive virksomhetene. Samtidig er også enkelte ordninger opprettet eller videreutviklet for å adressere utfordringer der regjeringen ser at det trengs en særskilt innsats. I 2020 har det blitt opprettet flere ekstraordinære ordninger som følge av koronavirusutbruddet, og en del av de ordinære ordningene har fått økte rammer grunnet pandemi-situasjonen. Noen av disse tiltakene videreføres i 2021.

I 2021 skal Innovasjon Norge prioritere følgende:

- Følge opp forbruk og effekter av de ekstraordinære tiltakene og bevilgningene som selskapet har forvaltet i 2020 og skal forvalte i 2021
- Beredskap for eventuelle videre tiltak i 2021
- Beredskap for nedskalering av organisasjonen etter koronatiltakene
- Videre arbeid med økt eksport og internasjonalisering av norsk næringsliv, gjennom oppfølging av regjeringens eksporthandlingsplan og selskapets egne anbefalinger om en ny strategisk retning for å styrke innsatsen på dette området
- Følge opp "Grønn plattform" og samarbeidet med Siva, Norges forskningsråd og Enova om dette, i samsvar med aktørenes felles innspill og departementets signaler.
- Følge opp Horisont Europa-arbeidet i samarbeid med Norges forskningsråd, og i samsvar med signaler og føringer fra NFD og KD
- Synliggjøre gevinster av økt effektivisering og digitalisering av selskapets tjenestetilbud
- Bidra i regjeringens arbeid med oppfølging av den helhetlige gjennomgangen av det næringsrettede virkemiddelapparatet
- Fortsatt god utnyttelse av samarbeidsavtalene med Det europeiske investeringsfondet, som bl.a. muliggjør økte lånerammer og større fleksibilitet under ordningen for landsdekkende innovasjonslån
- God oppfølging av revidert klyngeprogram og det nye delprogrammet for modne klynger

Departementet vil be Innovasjon Norge fortsette arbeidet med oppdatering av statistikkbanken for næringspolitiske virkemiddel. Statistikkbanken skal i første omgang oppdateres ut første halvår 2021, men oppdraget kan utvides også utover dette hvis situasjonen i næringslivet tilsier det. I arbeidet vil det fortsatt være viktig med et samarbeid

med SSB og de aktørene som leverer inn data til statistikkbanken. Aktørene som leverer inn data, skal også ha tilgang til statistikkbanken til bruk i egen virksomhet. Hyppigheten av oppdateringene kan avklares i dialog med aktørene og departementet. Innovasjon Norge bes også om å benytte statistikkbanken som verktøy i analyser og vurderinger som utarbeides for departementet.

Innovasjon Norge bes dessuten om å videreføre oppfølgingen av relevante tiltak i helsenæringsmeldingen¹ og i handlingsplan for kvinnelige gründere, jf. innspill fra Innovasjon Norge, Norges forskningsråd og Siva i 2020. Dette inkluderer blant annet det faglige samarbeidet med Norges forskningsråd og andre aktører rundt oppfølging av innspillet av 1. oktober 2020 om modell for Pilot helse, og innspillet av 1. juni 2020 om mobilisering av kvinnelige vekstgründere. Videre inkluderer det oppfølging av tiltakspunkt om kompetanse og ressurser ved utekontorene for å møte behovene i helsenæringen og andre fremvoksende næringer.

Innovasjon Norge bes om å videreføre sitt arbeid i oppfølgingen av tiltak i Regjeringens handlingsplan for kvinnelige gründere. I den forbindelse bes Innovasjon Norge, sammen med Forskningsrådet og Siva, om å komme med forslag til et sammenlignbart system som kan registrere kvinners andel av bruk av de virkemidlene som aktørene forvalter på en hensiktsmessig måte. Vi ber Innovasjon Norge ta initiativ til oppstart. Forslaget bør være klart innen 1. juni 2021.

Som et ledd i en økt brukervennlighet i det næringsrettede virkemiddelapparatet skal Innovasjon Norge ta rollen som felles førstelinje for virkemiddelapparatet, inkludert henvisningskompetanse til de andre virkemiddelaktørene. Den nærmere utforming av denne oppgaven skal skje i samråd med departementet.

4. Nærmere om de enkelte postene og ordningene

Det ble gjennom revidert nasjonalbudsjett og endringer i statsbudsjettet 2020 – økonomiske tiltak i møtet med virusutbruddet – (Prop 117 S og Prop 127 S, jf. Innst. 360 S (2019-2020)) opprettet noen nye budsjettposter på kap. 2421 i forbindelse med midlertidige tiltak. Disse videreføres ikke i 2021, bortsett fra post 75 Grønn plattform, som har en treårig horisont. Videre gis det en ny bevilgning på post 79 Tilskudd til kondemnering av skip. Ubrukte ekstraordinære midler fra flere av 2020-bevilgningene overføres til/kan benyttes i 2021.

Øremerkingen på 30 mill. kroner til Havpilot-ordningen, som i 2020 ble flyttet fra post 50 til post 76, videreføres på post 76.

For budsjettposter med stikkordet "*kan overføres*" kan midlene overføres og benyttes innen utgangen av det andre året etter at de ble bevilget. Dette innebærer at midler bevilget i 2021 må utbetales senest innen utgangen av 2023. Midler som ikke da er utbetalt, vil bli inndratt.

¹ Meld. St. 18 (2018-2019) Helsenæringen – Sammen om verdiskaping og bedre tjenester

Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 21 Spesielle driftsutgifter

Norsk deltakelse på Expo 2020, som er utsatt til 2021

Innovasjon Norge skal organisere og gjennomføre Norges deltakelse på verdensutstillingen Expo 2020 i Dubai, som på grunn av koronavirussituasjonen er utsatt til 2021. Tema for Norges deltakelse er havrommet, med formål å synliggjøre at norsk næringsliv er i verdensklasse på bærekraftig utvikling innenfor mange havnæring.

Formål og føringer for gjennomføringen av prosjektet er spesifisert i et eget vedlegg til oppdragsbrevet.

Kap. 900 Nærings- og fiskeridepartementet, post 82 (ny) Midlertidig tilskuddsordning for publikumsåpne arrangementer

Innovasjon Norge gis i oppdrag å forvalte en tilskuddsordning på 350 mill. kroner for støtte til arrangører av store publikumsåpne arrangementer som skulle ha vært avholdt i perioden 5. mars til 31. desember 2020, men som er avlyst eller nedskalert grunnet statlige smittevernbestemmelser i forbindelse med koronapandemien. Formålet med ordningen er å bidra til at aktiviteten knyttet til store publikumsåpne arrangementer av regional eller nasjonal verdi, herunder messer og matfestivaler, kan gjenopptas når smittevernsbestemmelsene tillater det. Ordningen omfatter ikke arrangementer som faller innenfor kompensasjonsordningene for kultur- og idrettssektoren eller frivillighetssektoren.

Rammen for ordningen skal dekke forvaltningskostnader. Vi ber om utbetalingsplan fra Innovasjon Norge for forvaltningskostnader i 2021. Eventuelle forvaltningskostnader for Innovasjon Norge ut over 2021 må meldes inn i ordinære budsjettprosesser. Innovasjon Norge gis belastningsfullmakt til å utbetale midler under ordningen via statens konsernkontoordning og belaste utgiftene direkte i statsregnskapet.

NFD har utarbeidet utkast til retningslinjer for ordningen i samarbeid med Innovasjon Norge. Retningslinjene følger som vedlegg til oppdragsbrevet.

Kap. 2421, post 50 Innovasjon – prosjekter, fond

Innovasjon Norge skal prioritere bruken av midlene på posten slik at selskapet i størst mulig grad bidrar til å nå delmålene om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Det er for 2021 bevilget 852,5 mill. kroner over posten, som er en økning på 357,5 mill. kroner sammenlignet med saldert budsjett 2020. 350 mill. kroner av økningen er forbeholdt videreføring og utvidelse av ordningen for bedriftsutvikling i reiselivsnæringen, som ble innført gjennom Stortingets vedtak 19. juni 2020 om endringer i statsbudsjettet 2020. Stortinget ga Innovasjon Norge en tilsagnsfullmakt på 250 mill. kroner til videreføring av ordningen gjennom vedtak 9. oktober 2020, jf. Innst. 19 S (2020-2021) og Prop. 142 S (2019-2020). Gjennom bevilgningen for 2021 er ordningen styrket med ytterligere 100 mill. kroner. 50 mill. av den økte bevilgningen tilføres andre søknadsrunde for ordningen. Fristen for andre søknadsrunde er utsatt til første halvdel av januar 2021 uten endring i kriterier for å kunne søke, jf. flertallsmerknad til Stortingets vedtak 19. desember 2020 (Innst. 180 S (2020-

2021)). Resterende 50 mill. kroner skal forbeholdes en utvidet definisjon av eventnæringen. NFD vil komme tilbake om innretningen for disse midlene.

Det settes av 500 000 kroner fra post 50 til finansiering av regulatorisk sandkasse for personvern og kunstig intelligens i Datatilsynet. En tilsvarende sum tas fra NFDs bevilgning til Norges forskningsråd. Tiltaket tildeles midler direkte fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Øvrige midler skal i hovedsak disponeres til den landsdekkende etablerertilskuddsordningen og avsetning til tapsfond knyttet til innovasjonslåneordningen og den landsdekkende garantiordningen. Ordningene skal innrettes i tråd med betingelsene i det alminnelige gruppeunntaket (GBER) for støtte som er forenlig med EØS-avtalen, jf. GBER artikkel 1-9 og artikkel 17-22, 25-31, 36-49, 53 og 54.

Nærings- og fiskeridepartementet ber om en orientering ved starten av året om selskapets anslag på fordelingen av midler til tapsfond og tilskudd over posten for budsjettåret.

Bioøkonomiordningen

Innovasjon Norges bioøkonomiordning videreføres med 55 mill. kroner. Midlene skal legge grunnlag for økt verdiskaping i biobaserte næringer gjennom en markedsorientert og bærekraftig utnyttning av bioressursene, herunder innovativt bruk av tre. Innovasjon Norges arbeid på bioøkonomiområdet skal koordineres opp mot relevant arbeid i Forskningsrådet og Siva – Selskapet for industrivekst SF.

Etablerertilskudd

Formålet med etablerertilskuddsordningen er å bidra til å få frem flere gode gründere. Den primære målgruppen er oppstartsbedrifter som er inntil tre år gamle. Det kan unntaksvis gis støtte til eldre bedrifter når dette er i tråd med formålet for ordningen. Tildelingskriteriene skal være enkle og forutsigbare, og innrettet slik at innovative prosjekter med betydelige verdiskapingsmuligheter blir prioritert. Tildelingskriteriene skal også gjøre det mulig å identifisere bedrifter som er sammenlignbare med dem som har fått støtte, for å kunne evaluere ordningen på en god måte i ettertid.

Garantier

Garantier kan gis for lån fra andre kredittinstitusjoner. Garantiene skal medvirke til gjennomføring av prosjekter som forventes å være bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme, og som bidrar til økt måloppnåelse for delmålene om flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter. Avsetninger til tap skal dekke fremtidige erstatningsutbetalinger og garantipremier skal dekke administrasjonskostnader. Rammen for landsdekkende garantier er på 160 mill. kroner, en videreføring av nivået fra 2020.

Lån og tapsavsetninger

Formålet med innovasjonslåneordningen er å bidra til å få frem flere gode gründere og flere vekstkraftige bedrifter gjennom å avlaste risiko i slike virksomheter. Rammen for nye utlån i 2021 er økt til 2 mrd. kroner, en økning på 600 mill. kroner sammenlignet med ordinært

budsjett 2020. Dette gir Innovasjon Norge mulighet til fortsatt å dra god nytte av samarbeidsavtalene med Det europeiske investeringsfondet (EIF). Det tilhørende tapsfondet skal ha en forsvarlig størrelse i forhold til tapsrisikoen i låne- og garantiporteføljen, jf. regelverk for post 50. I tillegg videreføres rammen på 600 mill. kroner til låneordningen for nærskipsfart og fiskefartøy, som ble innført gjennom Stortingets vedtak av 19. juni 2020. Samlet ramme for landsdekkende innovasjonslån er derfor 2,6 mrd. kroner, jf. romertallsvedtak X. Det ble gjennom Stortingets vedtak 19. juni bevilget et eget tapsfond på 300 mill. kroner til den maritime låneordningen, på ny post 54. Som for de ekstraordinære midlene bevilget på post 50 i 2020 kan den del av bevilgningen på post 54 som ikke er bundet opp i løpet av 2020, benyttes til tapsavsetning for tilsagn om nye lån i 2021.

Innovasjon Norge bestemmer selv, innenfor de nevnte ordinære låne- og garantirammene, hvor mye som skal benyttes til tapsfond for innovasjonslån og garantier. Nærings- og fiskeridepartementet vil overføre hele bevilgningen til Innovasjon Norges fondskonto i Norges Bank i begynnelsen av 2021. Innovasjon Norge må selv flytte midler mellom de to fondskontoene for tilskudd og tapsfond i henhold til valgt fordeling mellom tapsavsetninger og tilskuddsmidler fram til utgangen av 2021.

Kostnadene til innovasjonslåneordningen og den landsdekkende garantiordningen skal dekkes innenfor henholdsvis rentemarginen og garantiprovisjonen.

Kap. 2421, post 70 Basiskostnader

Formålet med midlene er å finansiere selskapets basiskostnader i tråd med basiskostnadsmodellen, og med det bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere, flere vekstbedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Det er for 2021 bevilget 172,3 mill. kroner over posten. Bevilgningen kommer i tillegg til bidraget til basiskostnadene fra de selvfinansierende ordningene. Bevilgningen overføres fra Nærings- og fiskeridepartementet til Innovasjon Norge i månedlige rater.

Innovasjon Norges kostnader til administrasjon og gjennomføring skal dekkes av den enkelte oppdragsgiver med unntak av selskapets basiskostnader og kostnader spesifisert i statsbudsjettet for 2021.

Basiskostnadene omfatter følgende:

- direkte personalkostnader for administrerende direktør, lederne ved regionkontorene og lederne ved utekontorene, med unntak av utekontor som er dedikert særskilte ordninger
- honorar til styret og valgkomiteen
- en grunnkapasitet til å ta imot henvendelser ved regionkontorene
- strategiarbeid og virksomhetsstyring som ikke er relatert til særskilte oppdrag
- styringsdialog med eierne
- innspill til nasjonal og regional politikktutforming
- deltakelse i utviklingsprosesser på nasjonalt og regionalt plan
- fysisk og digital infrastruktur knyttet til funksjoner som dekkes av basiskostnadene

Innovasjon Norges rolle som samarbeidspartner og premissleverandør for næringslivet og offentlige myndigheter

Basiskostnadene skal sette Innovasjon Norge i stand til å oppfylle rollen som en samarbeidspartner og rådgiver for næringslivet og offentlige myndigheter. Innovasjon Norge skal bidra med kunnskap og faglige innspill til nasjonale og regionale myndigheter i nærings- og innovasjonspolitiske spørsmål på bakgrunn av sitt nettverk og kunnskap om næringslivet og bedriftenes utfordringer og rammebetingelser. Denne rådgiverrollen omfatter også begrunnede forslag om nye innsatsområder for framtidig politikkkutforming. Innovasjon Norge skal videre bruke sin kompetanse til å gi bedrifter i Norge og norske bedrifter i utlandet et godt og effektivt tilbud som bidrar til å oppfylle selskapenes mål.

Det er viktig at Innovasjon Norge har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å svare effektivt på henvendelser fra departementene og andre offentlige myndigheter. Innspill til nasjonal og regional politikkkutforming, og innspill knyttet til deltakelse i utviklingsprosesser på nasjonalt og regionalt plan, skal tilfredsstillende de relevante kravene i utredningsinstruksen.

Innovasjon Norge skal bidra med informasjon om og kartlegging av norske næringsinteresser, herunder eventuelle handelshindringer, i forbindelse med forhandlinger om handelsavtaler. Ovennevnte kunnskapsoverføring kan skje både på initiativ fra Innovasjon Norge og på oppdrag fra offentlige myndigheter.

Deltakelse i fylkeskommunenes regionale partnerskap

Regionkontorene skal delta i fylkeskommunenes regionale partnerskap i forbindelse med utvikling av regionale planer og strategier. Ytterligere aktivitet på disse områdene ut over dagens nivå må avklares med departementet eller dekkes av den oppdragsgiveren som ønsker en forsterket innsats.

Kap. 2421, post 71 Innovative næringsmiljøer, kan overføres

Formålet med midlene som bevilges over post 71 er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål 3 om flere innovative næringsmiljøer. I 2021 bevilges det 119,4 mill. kroner over posten. Dette innebærer en økning på 21,95 mill. kroner fra ordinært budsjett 2020. 20 mill. kroner av økningen er forbeholdt det nye delprogrammet for modne klynger. Bevilgningen skal primært finansiere klyngeprogrammet Norwegian Innovation Clusters som omfatter klynge nivåene Arena, Arena Pro og Global Centers of Expertise (GCE). Programmet finansieres sammen med midler fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Midlene skal fordeles slik at de bidrar til størst mulig samlet måloppnåelse gjennom å stimulere til:

- mer innovative, dynamiske og internasjonalt orienterte næringsmiljøer
- mer samarbeidsorienterte bedrifter
- mer innovative og vekstkraftige regioner

Innovasjon Norge skal i 2021 legge spesielt stor vekt på iverksettelsen av delprogrammet for modne klynger. Delprogrammet skal finansiere strategisk viktige omstillings- og

utviklingsprosjekter som kan gi positive effekter innenfor f.eks. en region, en verdikjede eller et teknologiområde, ut over verdien for klyngens egne medlemmer. I tråd med målsettingen i regjeringens eksportbehandlingsplan fra oktober 2020 skal prosjektene også bidra til en sterkere internasjonal orientering av næringslivet i sektoren, verdikjeden eller regionen. Klyngene skal samarbeide bredt, både med andre industri- og innovasjonsmiljøer og andre virkemiddelaktører der det er naturlig. Slik kan de modne klyngene bidra til å skape bedre forutsetninger for omstilling, vekst og internasjonalisering i norsk næringsliv.

Deler av bevilgningen overføres fra departementet til Innovasjon Norge, mens resterende belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Månedlige overføringer fra departementet starter så snart vi har mottatt utbetalingsplan fra Innovasjon Norge.

Kap. 2421, post 72 Innovasjonskontrakter, kan overføres

Formålet med midlene er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål 1 om flere gode gründere og delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter. Det er for 2021 bevilget 325,5 mill. kroner til Innovasjonskontrakter, som innebærer en reduksjon på 3,3 mill. kroner fra 2020.

Ordningen skal koble leverandørbedrifter med en eller flere kundepartnere med utviklingsbehov som de ønsker å samarbeide om å løse. Kundepartneren kan enten være en privat kundebedrift eller en offentlig virksomhet. Ordningen gjelder også offentlige anskaffelsesprosesser. Innovasjonspartnerskap er et eksempel på en anskaffelsesprosedyre som ordningen kan støtte, men andre prosedyrer er også aktuelle.

Offentlige innkjøp kan innrettes slik at de i større grad resulterer i innovative løsninger, og slik bidra til økt verdiskaping og velferd på flere måter. Innovasjon Norge bør, der det er hensiktsmessig og samfunnsøkonomisk lønnsomt, medvirke til at offentlig etterspørsel kanaliseres til markedet på en effektiv måte, bl.a. i oppfølgingen av ordningen med Innovasjonskontrakter.

Departementet forutsetter at en nødvendig del av bevilgningen benyttes til å dekke tilsagn fra tidligere år som ikke var utbetalt innen utgangen av 2019. Tilsagnsfullmakten på 400 mill. kroner under ordningen videreføres i 2021, jf. vedtak VI, 1. Tilsagnsfullmakten angir det maksimumsbeløpet som Innovasjon Norge til enhver tid kan ha stående som tilsagn uten dekning i tildelte bevilgninger. Innovasjon Norge må dekke inn det som er benyttet av tilsagnsfullmakten de enkelte år, gjennom bevilgningene de etterfølgende år.

Deler av bevilgningen overføres fra departementet til Innovasjon Norge, mens resterende belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Månedlige overføringer fra departementet starter så snart vi har mottatt utbetalingsplan fra Innovasjon Norge.

Kap. 2421, post 74 Reiseliv, profilering og kompetanse, kan overføres

Formålet med midlene er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål om flere gode gründere, flere vekstkraftige bedrifter og flere innovative næringsmiljøer. Det er for 2021

bevilget til sammen 473,7 mill. kroner over posten, en reduksjon på 4,3 mill. kroner fra ordinært budsjett 2020. Det var i Prop 1 S foreslått en bevilgning på 1 165,3 mill. kroner på posten, men 680 mill. kroner av dette var forbeholdt ekstraordinære tiltak for reiselivsnæringen og ble overført til andre budsjettposter gjennom tilleggsnummeret til Prop 1 S (2020-2021), Prop 1 S Tillegg 1 (2020-2021).

Av midlene skal 294,2 mill. kroner benyttes til Innovasjon Norges rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport og internasjonalisering, og bidra til å nå delmål 1 om flere gode gründere, delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter og delmål 3 om flere innovative næringsmiljøer.

Videre skal 179,5 mill. kroner benyttes til Innovasjon Norges reiselivsarbeid og bidra til delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter og delmål 3 om flere innovative næringsmiljøer.

Reiseliv

Innovasjon Norge skal bidra til økt verdiskaping i reiselivsnæringen innenfor bærekraftige rammer. Innovasjon Norges reiselivsarbeid skal støtte opp under regjeringens reiselivspolitik, som gitt i Meld. St. 19 (2016-2017) *Opplev Norge – unikt og eventyrlig*.

Reiselivsnæringen er hardt rammet av koronasituasjonen, og det er usikkert når aktiviteten i markedet vil normaliseres. Innovasjon Norge skal følge situasjonen i reiselivet tett, og legge til rette for at norsk reiselivsnæring er best mulig rustet til å gjenreise etterspørselen når situasjonen tillater det. Innovasjon Norge skal utvikle og gjennomføre markedsaktiviteter rettet mot Norge og nærmarkedene som reisemål inntil smittesituasjonen bedres og det igjen er internasjonal etterspørsel i markedet for reiselivstjenester.

Innovasjon Norge skal drive målrettet markedsføring av Norge som reisemål, tilrettelegge for salg av norske reiselivsprodukter og bidra til å utvikle det norske reiselivstilbudet. Dette arbeidet skal støtte opp under og bidra til å styrke Norges posisjon som bærekraftig reisemål. Innovasjon Norge skal arbeide for å utvide reiselivets sesonger, slik at områder i mindre grad blir overbelastet og at det kan skapes flere helårige arbeidsplasser på norske reisemål. For å styrke grunnlaget for gode strategiske beslutninger hos reiselivsaktører og offentlige myndigheter skal Innovasjon Norge samle, sammenstille og formidle statistikk og markedsanalyser som er relevante for reiselivsnæringen.

Innsatsen for et konkurransekraftig norsk reiseliv krever kompetent og effektiv tilrettelegging, samt sektorovergripende arbeid. Innovasjon Norge skal bidra til fremtidsrettede løsninger ved å ta initiativ til samhandling med regionene, og fremme samarbeid mellom reiselivsnæringen og tilstøtende næringer.

Innovasjon Norge fikk i 2020 i oppdrag av Nærings- og fiskeridepartementet å utvikle en nasjonal reiselivsstrategi innen 2021. Strategien skal peke på muligheter og utfordringer i reiselivet og fremheve hvor det er behov for ny kunnskap, nye løsninger og tiltak som kan

bidra til en miljømessig, sosial og økonomisk bærekraftig utvikling av norsk reiseliv. Grunnet koronasituasjonen er fristen for ferdigstilling av strategien utsatt til 1. mars 2021.

Innovasjon Norge skal lage en veileder om fellesgodefinansiering. Formålet er å kartlegge og tydeliggjøre hvilket handlingsrom kommunene og fylkeskommunene har i den forbindelse. Se vedlagt mandat for mer informasjon om oppdraget.

Reiselivsoppdraget skal innrettes på en effektiv måte og slik at det bidrar til å nå selskapets mål. Innovasjon Norges årsrapportering skal gi en oversikt over aktiviteter på reiselivsområdet og hvordan de bidrar til måloppnåelse.

Rådgivnings- og kompetansetjenester for eksport og internasjonalisering

Midlene skal finansiere selskapets rådgivnings- og kompetansetjenester for å mobilisere og kvalifisere bedrifter til eksport og for at flere norske bedrifter skal lykkes med bærekraftig vekst i internasjonale markeder. Midlene finansierer en stor del av Innovasjon Norges internasjonale virksomhet. Det skal sikres grunnlagsdata for å dokumentere effektiv drift for aktivitetene som omtales under, herunder data for leveranser av kompetanse- og rådgivningstjenester til kunder.

At norske selskaper lykkes i internasjonale markeder, er svært viktig for utvikling av lønnsomme arbeidsplasser i Norge, og for å understøtte en verdiskapende og positiv omstilling av norsk næringsliv. Som oppfølging av regjeringens handlingsplan for eksport (6. oktober 2020), er det igangsatt et arbeid for å vurdere innretningen av eksportfremme-arbeidet slik at det i større grad enn i dag kan gjennomføres felles satsinger i nært samarbeid med næringslivet.

Det legges opp til at eventuelle endringer i innretningen av eksportfremme-arbeidet gjennomføres i løpet av 2021. Det er ikke besluttet i hvilken grad dette vil påvirke Innovasjon Norges oppdrag innen eksport og internasjonalisering. Innovasjon Norge skal inntil videre fortsette arbeidet med å fremme økt eksport og internasjonalisering av norsk næringsliv, gjennom oppfølging av regjeringens eksporthandlingsplan og selskapets egne anbefalinger om en ny strategisk retning for å styrke innsatsen på dette området.

Eksportrådgivning, handelsteknisk rådgivning og kompetanse

Innovasjon Norge skal yte rådgivnings- og kompetansetjenester knyttet til eksport og internasjonalisering. Selskapet skal gi innsikt og kunnskap om internasjonale markeds- og konkurranseforhold og markedsmuligheter som kan bidra til økt eksport fra norsk næringsliv.

Immaterielle verdier

Innovasjon Norge skal bidra til økt kunnskap og bevissthet om beskyttelse og kommersiell utnyttelse av immaterielle verdier blant gründere og små og mellomstore bedrifter. Innovasjon Norge skal gjennom å tilby kompetansetjenester gjøre bedriftene i stand til å ta bedre beslutninger knyttet til immaterielle verdier i sine innovasjonsprosesser, og styrke sin konkurranseevne internasjonalt. Innovasjon Norge skal ha et godt samarbeid med Patentstyret og andre aktuelle offentlige og private aktører på området.

Sikkerhet for norske selskaper i utlandet

Innovasjon Norge skal, som en del av oppdraget om å gi rådgivning og formidling om forretningsmuligheter i utlandet, informere norske selskaper om viktigheten av å foreta risikovurderinger og henvise selskapene til Utenriksdepartementet for nærmere veiledning.

Enterprise Europe Network (EEN)

Innovasjon Norges rolle som kontaktpunkt for Enterprise Europe Network (EEN) videreføres i 2021. EEN skal bistå bedrifter, tjenesteytere og -mottakere til å utnytte mulighetene i det indre marked. Innovasjon Norge skal bidra til å mobilisere norske bedrifter til å utnytte den norske deltakelsen i relevante EU-programmer.

SMB-kontaktpunkt i forbindelse med handelsavtalen med Storbritannia

Forhandlingene om en frihandelsavtale mellom Norge og Storbritannia planlegges ferdigstilt i 2021. Avtalen legger opp til etablering av SMB-kontaktpunkt i Norge, Island, Liechtenstein og Storbritannia. Kontaktpunktene skal blant annet samarbeide om å ta hensyn til små og mellomstore bedrifters spesielle behov ved gjennomføringen av avtalen og vurdere måter å øke handels- og investeringsmulighetene for begge parter. NFD har bedt Innovasjon Norge om å være kontaktpunkt på norsk side, og vil ha nærmere dialog med selskapet om detaljer rundt dette i 2021.

Tilrettelegging ved delegasjonsbesøk til og fra utlandet

På oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet skal Innovasjon Norge bidra med faglige innspill, koordinere deltakende aktører og være ansvarlig for gjennomføring av næringslivsopplegg for Nærings- og fiskeridepartementet og ved norske statsbesøk til utlandet, når næringslivsprogram inngår som en del av disse besøkene. Det samme gjelder ved kronprinsparets, statsministerens og regjeringsmedlemmers offisielle besøk til utlandet. Næringslivsdelegasjoner innrettes basert på felles interesser med aktørene i besøkslandet. Innovasjon Norge kan på oppdrag fra Nærings- og fiskeridepartementet få tilsvarende oppgaver ved innkommende besøk. Nærings- og fiskeridepartementet dekker inntil 50 prosent av de arrangementstekniske kostnadene ved næringslivsprogram i forbindelse med utgående besøk.

Samarbeid med utenriktjenesten

Som viktige aktører i Team Norway er det vesentlig med et godt og utfyllende samarbeid mellom Innovasjon Norge og utenriksstasjonene i land hvor begge er til stede. Team Norway-samarbeidet er gjeldende også i land hvor Innovasjon Norge ikke er til stede. I slike tilfeller skal Innovasjon Norges hovedkontor i Oslo bistå utenriksstasjonene med råd og veiledning om hvordan de best kan tilrettelegge for norsk næringsliv ved behov.

Industriell deltakelse ved forsvarsanskaffelser

Innovasjon Norge skal legge til rette for deltakelse fra norsk næringsliv ved forsvarsanskaffelser.

Invest in Norway

Invest in Norway-funksjonen skal tilrettelegge for internasjonale investeringer i Norge og posisjonere Norge som et attraktivt land for investorer og talenter. Invest in Norway har i 2020 fulgt opp anbefalinger fra følge-evalueringen av funksjonen, som ble levert i desember 2019. Departementet ber om at Innovasjon Norge fortsetter arbeidet med videreutvikling av funksjonen i 2021, med blant annet økt vekt på regional aktivitet, samarbeid med klyngemiljøer og målrettet fokus på gode investeringsmuligheter for utenlandske investorer. Departementet ber om å bli orientert om Invest in Norways videre oppfølging av følge-evalueringen, bl.a. arbeid med mulige måleparametere for virksomheten. Invest in Norway skal videreføre arbeidet med å bistå til gjennomføring av store, "grønne" industriprosjekter der etablering i Norge er aktuelt. Øremerkingen på 10 mill. kroner til funksjonen videreføres i 2021. Innovasjon Norge prioriterer selv eventuelt midler til funksjonen ut over dette.

Horisont Europa

EUs nye rammeprogram for forskning- og innovasjon, Horisont Europa, starter opp fra 2021. Potensialet for å øke omfanget av deltakelsen i EUs rammeprogram for forskning og innovasjon er til stede i mange sektorer og fagmiljøer. Regjeringen vil i 2021 legge frem en strategi for forsknings- og innovasjonssamarbeid med EU. I denne strategien vil regjeringen fremme klare forventninger om norske fagmiljøers og samfunns- og næringslivs deltakelse i samarbeidet, forventninger til mobiliseringsarbeidet og redegjøre for mål og ambisjoner for norsk deltagelse.

Norge har i forkant av oppstarten til Horisont Europa (FP9) gitt innspill og bidratt i planleggingen av neste programperiode. Det må fremover arbeides videre med å få gjennomslag for norske synspunkter og prioriteringer også etter at programmet har startet opp. Vi forventer at Innovasjon Norge tar en fortsatt aktiv rolle i arbeidet med å sikre gjennomslag i neste rammeprogram.

Mobilisering til deltakelse i Horisont Europa krever et tett og godt samarbeid med Forskningsrådet. Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet har klargjort ansvars- og rollefordeling mellom virkemiddelaktørene i oppfølgingen av Horisont Europa. Departementet forutsetter derfor at dette samarbeidet videreutvikles i 2021, både nasjonalt og ved Kunnskapskontoret i Brussel. Departementene forventer at norske aktører møter et godt koordinert virkemiddelapparat.

Gründere og unge vekstselskaper

Bevilgningen skal fortsatt finansiere relevante satsinger, som mobiliseringstiltak, møteplasser og nettverk, presentert i regjeringens gründerplan *Gode ideer – fremtidens arbeidsplasser*. Gjennom tiltaket skal Innovasjon Norge bidra til at oppstartsselskaper har tilgang til risikokapital og kompetanse og til at det bygges et sterkt økosystem og kultur for gründerskap, bl.a. gjennom en videreutvikling av satsingen "møteplasser for vekst". Innovasjon Norge skal bidra til at flere oppstartsbedrifter vokser og blir vekstselskaper.

Sosialt entreprenørskap

Sosialt entreprenørskap og samfunnsinnovasjon bidrar til å løse globale utfordringer. Innovasjon Norge skal gjennom bredden av selskapets tjenester støtte opp om sosialt

entreprenørskap og samfunnsinnovasjon på en slik måte at det bidrar til selskapets måloppnåelse.

Deler av bevilgningen på post 74 overføres fra departementet til Innovasjon Norge, mens resterende belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Månedlige overføringer fra departementet starter så snart vi har mottatt utbetalingsplan fra Innovasjon Norge.

Kap. 2421 post 75 Grønn plattform, kan nyttes under post 50, 71, 72 og 76

Det settes av 102,5 mill. kroner til Grønn plattform i 2021. Innovasjon Norge skal prioritere arbeidet med å etablere Grønn Plattform i tett samarbeid med Norges forskningsråd og Siva. Samarbeidet inkluderer også Enova. I arbeidet med å utvikle Grønn Plattform bør det legges til grunn en bred tilnærming som bidrar til konkurranse om midlene og til at tiltaket treffer både potensielle og eksisterende teknologiområder. Det skal opprettes en felles brukerfront for grønne prosjekter som inkluderer en søknadsportal for ordningene som inngår i Grønn plattform. Arbeidet med Grønn plattform har som formål å skape et samfunnsøkonomisk lønnsomt og bærekraftig næringsliv som bidrar til grønn omstilling.

Rapportering om prosjekter med klima- og miljøpåvirkning

Innovasjon Norge, Forskningsrådet og Siva skal i 2021 etablere en sammenlignbar rapportering om støtte til prosjekter med klima- og miljøinnhold. Rapporteringen skal inngå i virksomhetenes årsrapporter fremover og i en felles rapport om hvordan aktørene bidrar til lavutslippssamfunnet.

Arbeidet ses i sammenheng med Grønn plattform, men skal anvendes bredt på relevante ordninger. Aktørene bør samarbeide med kompetansemiljøer i statistikkproduksjon. Rapporteringen skal være basert på gode statistiske metoder og bør ses opp mot EUs bærekraftstaksonomi.

Virksomhetene skal ha tett dialog med de oppdragsgivende departementer om arbeidet. Det bes om at et utkast til prosjektplan, inkludert en overordnet skisse til løsningsforslag, legges frem innen 1. april 2021.

Innovasjon Norge bes ta initiativ til å igangsette arbeidet og vurdere behovet for anskaffelse av ekstern bistand.

Kap. 2421, post 76 Miljøteknologi, kan overføres

Formålet med midlene er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter. Målgruppen er bedrifter i hele landet som skal igangsette pilot- og demonstrasjonsprosjekter innenfor miljøteknologi. Innovasjon Norge skal ha et kompetansemiljø innenfor miljøteknologi, bl.a. for å veilede søkere i det samlede tilbudet av virkemidler med relevans for utvikling og kommersialisering av miljøteknologi. Prosjektene skal være bedrifts- og samfunnsøkonomisk lønnsomme, og bidraget fra Innovasjon Norge skal være utløsende for prosjektene. Ordningen skal innrettes i tråd med betingelsene i det

alminnelige gruppeunntaket (GBER) for støtte som er forenlig med EØS avtalen, jf. GBER artikkel 1-9 og artikkel 18, 21, 22, 25-30, 31 og 36-49.

Det er for 2021 bevilget 577,8 mill. kroner til miljøteknologiprojekter over posten, som innebærer en økning på 12,3 mill. kroner fra ordinært budsjett 2020. Midlene kan også anvendes til prosjekter under Grønn plattform. Innenfor rammen av bevilgningen skal 30 mill. kroner gå til støtte av pilot og demonstrasjonsprosjekter fra marin og maritim sektor (Havpilot). Denne delen av midlene skal bidra til å redusere risikoen til private aktører som ønsker å realisere og kommersialisere ny teknologi. Midlene skal ses i sammenheng med eksisterende ordninger i virkemiddelapparatet, og selskapet skal samarbeide med Norges forskningsråd om forvaltningen av midlene.

Det forutsettes videre at en nødvendig del av bevilgningen benyttes til å dekke tilsagn gitt innenfor rammen av tilsagnsfullmakten fra tidligere år som ikke er utbetalt innen utgangen av 2020. Det foreslås at tilsagnsfullmakten på 750 mill. kroner for ordningen videreføres også i 2021, jf. vedtak VI, 1.

Deler av bevilgningen overføres fra departementet til Innovasjon Norge, mens resterende belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge. Månedlige overføringer fra departementet starter så snart vi har mottatt utbetalingsplan fra Innovasjon Norge.

Kap. 2421, post 78 Administrasjonsstøtte for distriktsrettede såkornfond

Formålet med ordningen er å dekke deler av administrasjonskostnadene i de distriktsrettede såkornfondene og på den måten bidra til å redusere kostnadene for de private investorene. Støtten skal bidra til å opprettholde regionale forvaltermiljøer med kompetanse innen såkorninvesteringer. Støtten utbetales fra det tidspunktet fondene er operative og skal ikke utgjøre mer enn 50 pst. av det enkelte fonds totale forvaltningskostnader på årsbasis. Midlene skal fordeles likt mellom de operative fondene. Støttemottaker er fondene og ikke forvaltningsselskapene.

Selv om forvaltningen av såkornfond er overført til Investinor, beholder Innovasjon Norge ansvaret for dette tilskuddet inntil de distriktsrettede såkornfondene skal avvikles.

Det er i 2021 bevilget 3,5 mill. kroner til formålet. Midlene kan dekke lønnsutgifter og andre driftsutgifter. Utbetalinger belastes direkte i statsregnskapet av Innovasjon Norge.

Kap. 2421 post 79 Kondemneringsordning for skip

Det bevilges 146,5 mill. kroner til tilskudd til kondemnering av skip, herunder offshorefartøy. Dette kommer i tillegg til 75 mill. kroner som ble bevilget i 2020 til kondemneringsordning for skip i nærskipfart og fiskefartøy. Resterende midler på denne bevilgningen er gjort overførbar til 2021. 3,5 mill. kroner fra dette skal forbeholdes offshorefartøy, slik at samlede midler utgjør 150 mill. kroner. Regelverk og vilkår for kondemneringsordningen må tilpasses denne nye bevilgningen.

Kap. 2421, post 80 Næringstiltak Svalbard

Innovasjon Norge skal fremme omstilling og vekst i næringslivet på Svalbard. Selskapets landsdekkende ordninger kan benyttes på øygruppa, og Innovasjon Norge skal organisere sitt eget arbeid på en hensiktsmessig måte for å ivareta næringslivet på Svalbard på en god måte. Denne bevilgningen skal mobilisere og støtte prosjekter på Svalbard etter modell av distrikts- og regionalpolitiske virkemidler, og er en oppfølging av regjeringens strategi for innovasjon og næringsutvikling på Svalbard. Oppdraget skal utføres på en måte som understøtter de svalbardpolitiske målene. Innovasjon Norge skal synliggjøre mulighetene som finnes innenfor eksisterende virkemidler til å utnytte Svalbards potensial som testarena for bærekraftige løsninger og arktisk teknologi. Det er i 2021 bevilget 2,05 mill. kroner på denne posten.

Kap. 2421, post 90 Lån fra statskassen til utlånsvirksomhet, overslagsbevilgning

Formålet med midlene er å bidra til å oppfylle Innovasjon Norges delmål 1 om flere gode gründere og delmål 2 om flere vekstkraftige bedrifter. Bevilgningen på 66,7 mrd. kroner skal dekke Innovasjon Norges brutto innlån for låneordningene i 2021, inkludert refinansiering av tidligere opptatte innlån. Om nødvendig vil departementet foreslå bevilgningsendringer i forbindelse med endring av budsjettet våren eller høsten 2021. Innovasjon Norge skal, som tidligere, holde låneordningene regnskapsmessig atskilt og rapportere om ordningene separat. Transaksjonene utgifts- og inntektsføres i statsregnskapet av departementet.

Kap. 5325, post 50 Tilbakeføring fra landsdekkende innovasjonsordning

Det er bevilget 5 mill. kroner til tilbakeføring av midler i 2021 fra ordinær landsdekkende innovasjonsordning for 2020 som ikke var bundet opp i tilsagn ved utgangen av året og annullerte eller reduserte tilsagn om tilskudd fra tidligere år. Dette gjelder bare ordinære midler som ikke er bundet opp ved utgangen av året, dvs. det som ble bevilget på kap. 2421, post 50 i saldert budsjett for 2020, ikke ekstraordinære tilleggsbevilgninger fra senere i året som følge av koronapandemien. Når de faktiske tilbakebetalingsbeløpene er kjent, vil Nærings- og fiskeridepartementet eventuelt fremme nødvendige endringsforslag i forbindelse med revidert statsbudsjett våren 2021. Innovasjon Norge bes om å oversende departementet dokumentasjon i forbindelse med innspill til revidert statsbudsjett 2021 og overføre eventuelle tilbakeførte midler til statskassen på Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 7694 05 18896. Transaksjonen inntektsføres i statsregnskapet av departementet.

Kap. 5325, post 70 Låneprovisjoner

Det er bevilget 70 mill. kroner til låneprovisjoner. Provisjoner for 2020 innbetales etterskuddsvis av Innovasjon Norge til staten ved Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 7694 05 18896. Dokumentasjon på beløpsstørrelsene oversendes departementet i innspill til revidert statsbudsjett 2021. Transaksjonen inntektsføres i statsregnskapet av departementet.

Kap. 5325, post 90 Avdrag på utestående fordringer

Det er bevilget 65,7 mrd. kroner til avdrag på utestående fordringer for 2021. Om nødvendig vil departementet fremme forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i

statsbudsjettet våren eller høsten 2021. Netto innbetalinger overføres til staten ved Nærings- og fiskeridepartementet, konto nr. 7694 05 18896.

Kap. 5325, post 91 Tilbakeført kapital, såkornfond

Som følge av at Investinor har overtatt ansvaret for forvaltningen av såkornfondene, foreslås det ingen bevilgning på denne posten i 2021.

Kap. 5625, post 80 Renter på lån fra statskassen

Det er bevilget 95 mill. kroner til renter på lån fra statskassen for 2021. Beregning og innbetaling av renter skal følge tidligere etablert praksis, jf. omtale under kap. 2421, post 90. Om nødvendig vil departementet ta opp forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer i statsbudsjettet våren og/eller høsten 2021.

Kap. 5625, post 81 Rentemargin, innovasjonslåneordningen

For innovasjonslåneordningen skal Innovasjon Norge normalt oppnå positiv rentemargin etter dekning av administrasjonskostnader. Netto rentemargin er budsjettet med 21 mill. kroner i 2021. Innovasjon Norge bes om å oversende departementet dokumentasjon i forbindelse med innspill til revidert statsbudsjett våren 2021. Netto rentemargin skal overføres til staten ved Nærings- og fiskeridepartementets konto nr. 7694 05 18896. Om nødvendig vil departementet ta opp forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer av statsbudsjettet i 2021.

Kap. 5625, post 85 Utbytte, lavrisikolåneordningen

Overskytende overskudd ut over en egenkapitalandel på 10,5 pst. skal tilbakeføres til staten. For 2021 er det bevilget 100 mill. kroner over posten. Når overskudd og egenkapitalandel er avklart i Innovasjon Norges årsregnskap for 2020, skal de overskytende midlene overføres til staten ved Nærings- og fiskeridepartementet, konto nr. 7694 05 18896. Om nødvendig vil departementet ta opp forslag om bevilgningsendringer i forbindelse med endringer av statsbudsjettet i 2021.

5. Administrative fellestiltninger fra departementene

5.1 Forutsetninger og krav

Bevilgninger som er stilt til rådighet og ordninger som forvaltes på vegne av staten, skal disponeres i samsvar med statens økonomiregelverk og i tråd med statsstøtteregelverket. Nærmere og mer detaljerte retningslinjer for disponering av midlene, omtale av mål, kriterier for måloppnåelse, tildelingskriterier og beregningsregler, oppfølging, kontroll, evaluering m.m. er gitt i regelverk for den enkelte ordning og i postomtale i Prop 1. S (2019-2020).

Vedrørende administrasjons- og gjennomføringskostnader for aktivitetene vises det til bestemmelser i vedtektene og i lov om Innovasjon Norge.

Innovasjon Norge har ansvar for å planlegge virksomheten i 2021 slik at de statlige bevilgningene strekker til for hele budsjetterminen. Det skal ikke foretas disposisjoner i løpet

av 2021 som gjør det nødvendig å fremme forslag om tilleggsbevilgninger. Budsjettforslag som fremmes utenom fristene, kan ikke påregnes behandlet.

Eventuelle nye oppdrag skal vurderes opp mot fastsatte kriterier for god virkemiddelbruk.²

I samsvar med Bevilgningsreglementet § 10 og lov om Riksrevisjonen § 12, tas det forbehold om adgang for departementene og Riksrevisjonen til å iverksette kontroll med at bevilgningene benyttes etter forutsetningene.

Bedriftsrettet støtte skal registreres i Registeret for offentlig støtte, etter gjeldende regler.

EØS-finansieringsordningene

For programperiode 2014-2021 er Innovasjon Norge p.t. tillagt oppgaver innenfor programmene Næringsutvikling og innovasjon, Fornybar energi, og Anstendig arbeid. Innovasjon Norges rolle og oppgaver er beskrevet i avtaler med Utenriksdepartementet og Financial Mechanism Office. Innovasjon Norge skal vurdere hvorvidt aktiviteter, partnerskap og resultater fra programmene kan være aktuelle i andre av selskapets programmer, Horisont 2020 og i samarbeidet med Norges forskningsråd.

Samarbeid mellom virkemiddelaktørene

For å sikre en god utnyttelse av statens ressurser er det viktig med tydelig rolledeling og et godt samarbeid mellom de ulike virkemiddelaktørene innenfor det norske innovasjonssystemet. Innovasjon Norge, Siva, Norges forskningsråd, Patentstyret, Design og arkitektur Norge (DOGA), Investinor og Enova er alle, på hver sine måter, viktige aktører i regjeringens arbeid med å legge til rette for vekst i norsk næringsliv. Innovasjon Norge bør også ha dialog med Standard Norge om standardiseringsprosesser av betydning for verdiskaping og norsk næringsliv, blant annet for å kunne opplyse bedrifter om muligheten for deltakelse i standardiseringsarbeid.

Departementet ber virkemiddelaktørene organisere samarbeidet seg imellom på en måte som resulterer i tydelige og samkjørte virksomheter, som utøver sine respektive roller i et godt samspill, og på en slik måte at de ulike virkemidlene utfyller hverandre på en best mulig måte. Dette omfatter også samarbeid for utnytting av offentlig finansiert infrastruktur for forskning og innovasjon inkludert testområde hav. I den grad det er uklarheter om rolledelingen ber departementet om å bli orientert.

Samarbeidsavtalen mellom Innovasjon Norge og Utenriksdepartementet legger føringer for samarbeidet med utenriksstasjonen.

Det er etablert et "Team Norway", som er et samarbeid mellom ulike offentlige og private aktører, med formål om å bidra til økt verdiskaping i norsk økonomi gjennom å styrke arbeidet for norskbasert næringsliv internasjonalt. Innovasjon Norge skal være en sentral aktør i Team Norway, både ved utenriksstasjonene og i Norge. Departementet forutsetter at

² Jf. Meld. St. 22 (2011-2012) s. 116

Innovasjon Norge har et godt samarbeid med andre aktører i Team Norway, som bl.a. Norwep og Norges Sjømatråd.

Innovasjon Norge er, sammen med Eksportkreditt Norge og GIEK, en viktig aktør i regjeringens arbeid med å fremme eksport. Departementet er opptatt av at aktørene kjenner godt til hverandres tilbud, og samarbeider om å gjøre sine virkemidler kjent og lett tilgjengelig for næringslivet. I statsbudsjettet for 2020 har regjeringen varslet at Eksportkreditt Norge og GIEK skal slås sammen til en ny etat innen 1. juli 2021, og departementet forventer at Innovasjon Norge vil fortsette samarbeidet med den nye etaten.

Innovasjon Norge er, sammen med Investinor, en viktig aktør i regjeringens arbeid med å fremme vekstkraftige bedrifter. Departementet er opptatt av at aktørene kjenner godt til hverandres tilbud, og samarbeider godt om å gjøre sine virkemidler kjent og lett tilgjengelig for næringslivet.

Det vises til ny, midlertidig ordning omtalt i Prop. 1 S (2017-2018) i GIEK og Eksportkreditt Norge for kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge. Som hovedregel skal ikke Innovasjon Norge samfinansiere kjøp av skip fra verft i Norge til bruk i Norge med GIEK og Eksportkreditt Norge. I tilfeller hvor sluttfinansieringen likevel samfinansieres, skal ikke den samlede statlige risikoandelen overstige 75 pst. av lånefinansieringen. Det er viktig at Innovasjon Norge, GIEK og Eksportkreditt Norge samarbeider godt, slik at tilbudet fra staten fremstår som lett tilgjengelig og forståelig for norske bedrifter. Fra sammenslåingen i 2021 vil denne ordningen forvaltes av den nye eksportfinansieringsetaten.

Innovasjon Norge skal til enhver tid ha den sektor- og markedskompetanse som er nødvendig for å nå sine mål og fremstå som en kompetent og effektiv organisasjon, og utnytte sektorkompetansen hos andre offentlige eller offentlig støttede organisasjoner.

Ansvarlig næringsliv

Innovasjon Norge skal arbeide aktivt for å fremme et ansvarlig næringsliv, både internt i selskapet og blant selskapets kunder gjennom rådgivning og krav. FNs veiledende prinsipper for næringsliv og menneskerettigheter og OECDs retningslinjer for flernasjonale selskaper skal ligge til grunn for dette arbeidet. Her ligger det en klar forventning om at alle norske virksomheter har en ansvarlig forretningsdrift, inkludert respekt for menneskerettighetene, anstendige arbeidsforhold, ivaretagelse av miljøhensyn og forebygging av korrupsjon. Som et selskap med statlig eierandel forventes det at selskapet er ledende i sitt arbeid med å ha en ansvarlig virksomhet. Innovasjon Norge skal for øvrig arbeide aktivt for å fremme næringslivets rolle i oppfølgingen av bærekraftsmålene. Offentlige oppdragsgivere har som innkjøpere av varer og tjenester et særskilt ansvar for å motvirke arbeidslivskriminalitet og uverdige arbeidsforhold. Innovasjon Norge skal i årsrapporten redegjøre for resultater fra oppfølging av inngåtte kontrakter og hvordan virksomhetens anskaffelser er innrettet for å ivareta dette hensynet.

Brukerbetaling

Innovasjon Norge skal som hovedregel ikke tilby brukerbetalte tjenester som er i direkte eller indirekte konkurranse med private aktører. I den grad Innovasjon Norge tilbyr slike tjenester

må dette begrunnes særskilt og prisen Innovasjon Norge tar må gjenspeile de reelle kostnadene.

Kommunikasjonsarbeid

Kommunikasjonsarbeidet skal være basert på statlig kommunikasjonspolitikk. Innovasjon Norge skal bidra til en aktiv profilering i media. Innovasjon Norge skal bruke et enkelt språk. Det skal være løpende kontakt mellom kommunikasjonsseksjonen i Innovasjon Norge og departementet. Departementet skal varsles tidlig om saker som kan få stor oppmerksomhet i media. Departementet skal få mulighet til å profilere Innovasjon Norges gode resultater og saker.

Mangfold og likestilling

Departementet ber Innovasjon Norge videreføre arbeidet for at likestillings- og mangfoldsperspektivet er godt ivaretatt i drift, styring og iverksetting av programvirksomheten i Innovasjon Norge.

5.2 Administrative forhold

Innovasjon Norges saksbehandling skal både ivareta kundenes behov for raske tilbakemeldinger, og kravet om forsvarlig saksbehandling.

Unødvendig kompliserte søknadsprosesser og rapporteringskrav skal unngås.

5.3 Rapportering og evaluering

Innovasjon Norge har ansvar for at rapportering skjer i henhold til føringer i oppdragsbrevet, avklart rapporteringsformat og vedlagte rapporteringskalender som er felles for Nærings- og fiskeridepartementet, Kommunal- og moderniseringsdepartementet, Landbruks- og matdepartementet, Klima- og miljødepartementet, Utenriksdepartementet, Kulturdepartementet, Kunnskapsdepartementet, Helse- og omsorgsdepartementet, Olje- og energidepartementet og Samferdselsdepartementet. Rapporteringskalenderen gir en oversikt over de rapportene som er påkrevd i henhold til oppdragsbrevene fra departementene. Innovasjon Norge skal legge stor vekt på presis rapportering og må sørge for at fristene overholdes. Aktuelle departementer skal varsles snarest mulig dersom forventet ambisjonsnivå ikke kan overholdes.

De samlede administrasjons- og gjennomføringskostnader skal rapporteres for den enkelte ordning. Også for de selvfinansierende ordningene skal alle administrasjons- og gjennomføringskostnader fremgå.

Evaluering

Innovasjon Norge skal rapportere på effekter av egen virksomhet gjennom resultater fra MRS-systemet, kundeeffektundersøkelser og evalueringer. Det er viktig at Innovasjon Norge gjennomfører evalueringer av satsinger og programmer. Kravet til evalueringer er forankret i økonomireglementet (§ 16) og er en viktig del av arbeidet med å korrigere innretning, omfang mv. på tiltakene. Oppdragsgivende departement må involveres tidlig i prosessen, for å ha mulighet til å delta i utformingen av evalueringene og/eller sitte i referansegruppe. Videre må

oppdragsgivende departement bli informert om hovedresultater fra evalueringene og hvordan Innovasjon Norge vurderer dem og planlegger å følge dem opp.

6. Departementsspesifikke administrative føringer

Innovasjon Norge skal i 2021 følge opp de ekstraordinære oppdragene selskapet fikk i 2020 i forbindelse med tiltakspakkene for næringslivet som følge av koronapandemien.

Vi ser fram til videre dialog med Innovasjon Norge om selskapets arbeid med å utføre oppdraget fra Nærings- og fiskeridepartementet.

Med hilsen

Cathrine Meland (e.f.)
ekspedisjonssjef

Mette Hjermann
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

Helse- og omsorgsdepartementet
Klima- og miljødepartementet
Kommunal- og moderniseringsdepartementet
Kulturdepartementet
Kunnskapsdepartementet
Landbruks- og matdepartementet
Norges forskningsråd
Norsk design- og arkitektursenter
Patentstyret
Riksrevisjonen
Samferdselsdepartementet
Siva SF
Utenriksdepartementet

Vedlegg:

Rapporteringskalender
Oppdragsbrev om Expo 2020 (utsatt til 2021)
Mandat om veileder for finansiering av fellesgoder
Retningslinjer for støtteordning for store publikumsåpne arrangementer
Retningslinjer for "omstillingsordningen" for event- og reiselivsnæringene – fase II

